

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **N. D. M A.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 5. 2020, č. j. 42 A 8/2020 – 32, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 5. 2020, č. j. 42 A 8/2020 – 32, **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná (stěžovatelka) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 5. 2020, č. j. 42 A 8/2020 – 32, kterým krajský soud zrušil její rozhodnutí ze dne 11. 3. 2020, č. j. CPR-41057-4/ČJ-2019-930310-V236, a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím stěžovatelka zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend, ze dne 4. 10. 2019, č. j. KRPU-151814-17/ČJ-2019-040026, jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 10 měsíců od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území ČR.

[2] Stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu prozatím blanketní kasační stížností doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 4. 6. 2020, v níž zároveň požádala o přiznání jejího odkladného účinku (§ 107 s. ř. s.). Stěžovatelka uvedla, že pokud by nyní byla povinna vydat rozhodnutí v předmětné věci, do něhož by promítla pro ni závazný právní názor krajského soudu, který je dle jejího mínění nesprávný, jednalo by se o nezákonný postup, jehož důsledkem by bylo nesprávné právní posouzení věci. Dále stěžovatelka podotkla, že na předmětnou věc přiměřeně platí závěry vyslovené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, z něhož je zřejmé, že v případě, kdy krajský soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je žalovaný správní orgán povinen pokračovat v řízení a řídit se při tom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí bez ohledu na to, zda ve věci podal kasační stížnost. V případě následného zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem a následného „obživení“ jím zrušeného správního rozhodnutí tedy v konečném důsledku mohou vedle sebe stát dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí v téže věci, což je stav nežádoucí a procesně obtížně řešitelný. Právě takovému stavu je dle stěžovatelky třeba předejít přiznáním odkladného účinku předmětné kasační stížnosti. V tom spatřuje stěžovatelka veřejný zájem, přičemž újma na tomto veřejném zájmu v případě nepřiznání odkladného účinku by byla nepoměrně větší, než jaké jeho přiznáním může vzniknout jiným osobám, neboť tímto přiznáním

se bez dalšího aktivuje odkladný účinek správní žaloby, v důsledku něhož nebude možné rozhodnutí o správním vyhoštění vykonat.

[3] Žalobce ve vyjádření k tomuto návrhu uvedl, že by vyhovění předmětnému návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepodpořilo jeho legitimní očekávání, neboť by se rozhodnutí o jeho správním vyhoštění stalo vykonatelným. Argumentace stěžovatelky negativními procesními dopady nepřiznání odkladného účinku v předmětné věci nemá spojitost s žádnou individuální okolností projednávaného případu, a pokud by návrhu bylo vyhověno, musel by Nejvyšší správní soud přiznat odkladný účinek všem kasačním stížnostem stěžovatelky ve věcech správního vyhoštění. Žalobce nemá nic proti tomu, aby stěžovatelka před dalším postupem vyčkala meritorního posouzení své kasační stížnosti, a netrvá na urgentním postupu dle rozsudku krajského soudu, v důsledku něhož by hrozilo „obživení“ původního rozhodnutí a existence dvou protichůdných rozhodnutí v předmětné věci. Žalobce má za to, že návrh stěžovatelky by byl legitimní, pokud by mu předcházel návrh žalobce na provedení opatření proti nečinnosti, což se však nestalo. I pokud by stěžovatelka v mezidobí vydala nové rozhodnutí ve věci a teprve následně by byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, mohla by vlastní rozhodnutí v rámci autoremedury zrušit. Dále žalobce zdůraznil, že napadený rozsudek krajského soudu představuje právní názor prozatím nejvýše postaveného orgánu, který v předmětné věci rozhodoval, a je tedy třeba jej respektovat. Žalobce uzavřel, že zájem na zachování jeho právní jistoty převáží nad zájmem na procesní ekonomii správního řízení, a navrhl, aby odkladný účinek předmětné kasační stížnosti nebyl přiznán.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených účastníky řízení dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[5] Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Podle § 73 odst. 1 s. ř. s. nemá podání žaloby odkladný účinek, pokud zákon nestanoví jinak. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je rozhodnutí krajského soudu závazné a nezměnitelné. Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115).

[7] Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu zákonodárce vyjádřil zájem na jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem napadeného rozhodnutí. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani správnímu orgánu odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu však bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

pokračování

[8] Jak již bylo uvedeno, § 107 s. ř. s. odkazuje na přiměřené použití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s., přičemž použitím pojmu „*přiměřeně*“ umožnil zákonodárce Nejvyššímu správnímu soudu vycházet relativně volně ze znění předmětného ustanovení. Vhodnost či přiměřenost jeho použití přikazuje soudu ctít spíše jeho smysl než přesné znění. Na druhé straně tato volnost nemá a nesmí vést soud k účelovosti v nakládání s těmito ustanoveními.

[9] Při použití § 73 odst. 2 s. ř. s. na podmínky, za kterých lze přiznat kasační stížnosti žalovaného odkladný účinek, je třeba vycházet z toho, že vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Ve smyslu již uvedeného dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publikovaném pod č. 3270/2015 Sb. NSS, k závěru, že kasační stížnosti žalovaného může být odkladný účinek přiznán jen výjimečně, „*kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jebož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám, a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem*“. Zároveň ve výroku I. tohoto usnesení rozšířený senát konstatoval, že „*[h]rozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti*“, je tomu tak proto, že tato „*[o]btížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto pro žalovaného bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. [...] Považovala – li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jebož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval shora popsanému smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.*“.

[11] V tomto smyslu tedy není možné přisvědčit argumentaci stěžovatelky, že samotná hrozba existence dvou protichůdných rozhodnutí v téže věci znamená ohrožení důležitého veřejného zájmu, které by zakládalo na straně stěžovatelky zákonem předpokládanou „*nepoměrně větší újmu*“, než jaká by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu mohla vzniknout žalobci či jiným osobám.

[12] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. června 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu